

VALSTYBINĖ DUOMENŲ APSAUGOS INSPEKCIJA

2017 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

2018 m. vasario 27 d.

Vilnius

I. STRATEGINIŲ POKYČIŲ ĮGYVENDINIMAS

Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos (toliau – Inspekcija) misija – „**Ginti žmogaus teisę į asmens duomenų apsaugą**“. Siekdama strateginio tikslo „**Užtikrinti duomenų subjektų teisių apsaugą asmens duomenų apsaugos srityje**“ bei atsižvelgdama į misiją, Inspekcija 2017 m. vadovavosi 2017–2019 m. strateginiu veiklos planu ir vykdė visas Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatyme (toliau – ADTAI), Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatyme (toliau – ERĮ) ir kituose įstatymuose įtvirtintas funkcijas. Pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatymo 29¹ straipsnio 1 dalį Inspekcija dalyvauja formuojant politiką Lietuvos Respublikos teisingumo ministru pavestojė asmens duomenų apsaugos valdymo srityje ir ją įgyvendina. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. kovo 29 d. nutarimu Nr. 222 „Dėl A. Kunčino atleidimo“, nuo 2017 m. kovo 31 d. iš Inspekcijos direktoriaus pareigų buvo atleistas (savo noru) 10 metų institucijai vadovavęs direktorius dr. Algirdas Kunčinas ir iki metų pabaigos Inspekcija veiklą vykdė vadovaujama laikino vadovo.

Inspekcijos 2017 m. veiklos prioritetas – „**Pasirengimas asmens duomenų apsaugos reformai Lietuvoje**“. Inspekcija numatytam prioritetui įgyvendinti pagal kompetenciją vykdė Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos įgyvendinimo plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. kovo 13 d. nutarimu Nr. 167 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos įgyvendinimo plano patvirtinimo“ (toliau – Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos įgyvendinimo planas), 5.3.4 darbo „Žmogaus teisių apsaugos ir pasitikėjimo teisingumo sistema stiprinimas“ 4 veiksmą „ES duomenų apsaugos reformos įgyvendinimas, užtikrinant gyventojų ir ūkio/viešojo administravimo subjektų interesų pusiausvyrą“.

Europos Parlamentas priėmė 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (toliau – Reglamentas (ES) 2016/679) ir 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2016/680 dėl fizinių asmenų apsaugos kompetentingoms institucijoms tvarkant asmens duomenis nusikalstamų veikų prevencijos, tyrimo, atskleidimo ar baudžiamojo persekiojimo už jas arba bausmių vykdymo tikslais ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, ir kuriuo panaikinamas Tarybos pamatinis sprendimas 2008/977/TVR (toliau – Direktyva (ES) 2016/680). Reglamentas (ES) 2016/679 bus pradėtas taikyti, o Direktyva (ES) 2016/680 turės būti įgyvendinta 2018 m. gegužės mėnesį. Atsižvelgiant į tai, kad prioritetui „Pasirengimas asmens duomenų apsaugos reformai Lietuvoje“ įgyvendinti Inspekcijai atskirų asignavimų nebuvo skirta, veiklos prioritetas įgyvendintas naudojant Inspekcijai Lietuvos Respublikos 2017 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme nustatytus asignavimus. Šiai asmens duomenų apsaugos reformai Lietuvoje Inspekcija pradėjo rengtis 2017 m. atlikdama šiuos darbus:

1. Parengė Vyriausybės nutarimų projektų pasiūlymus ir pateikė Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai (toliau – Teisingumo ministerija):

- Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. rugsėjo 25 d. nutarimo Nr. 1156 „Dėl Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos struktūrinės reformos, įgaliojimų suteikimo, Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos nuostatų patvirtinimo ir su tuo susijusių Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų dalinio pakeitimo“ pakeitimo projektą;

- Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. vasario 20 d. nutarimo Nr. 262 „Dėl Asmens duomenų valdytojų valstybės registro nuostatų ir duomenų valdytojų pranešimo apie duomenų tvarkymą taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo projektą.

2. 2017 m. Inspekcija pradėjo atnaujinti metodinę informaciją, atsižvelgiant į naujo asmens duomenų teisinio reguliavimo nuostatas. 2017 m. rengiant naują metodinę informaciją – viešąsias konsultacijas, rekomendacijas, gaires, atsižvelgta ir į artėjantį pasikeitusį asmens duomenų apsaugos srities reguliavimą. Be kita ko, Inspekcijos interneto svetainėje sukurta speciali asmens duomenų apsaugos reformai skirta skiltis, skirta padėti pasirengti Reglamentas (ES) 2016/679 taikymui duomenų valdytojams, t. y. įmonėms, įstaigoms ir kitoms organizacijoms bei fiziniams asmenims, savo profesinėje veikloje tvarkantiems asmens duomenis. Reformos skiltis nuolatos pildoma aktualia informacija dėl

reformos teisės aktų, išskiriami laukiantys pokyčiai, skelbiama metodinė, renginių, kuriuose Inspekcijos darbuotojai skaito pranešimus, informacija, pateikiami atlikti tyrimai, nuorodos į reformos aktualijas žiniasklaidoje bei nuolatos pildomas reformos naujienų archyvas.

II. STRATEGINIO VEIKLOS PLANO ĮGYVENDINIMO REZULTATAI

2017 m. Inspekcija, prisidėdama prie septynioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų, įgyvendinimo ir Lietuvos Respublikos teisingumo ministro valdymo sričių 2017–2019 metų strateginio plano strateginių tikslų įgyvendinimo vykdė savo strateginį tikslą.

Strateginis tikslas (01)

Inspekcija 2017–2019 m. strateginiame veiklos plane užsibrėžto tikslo – **Užtikrinti duomenų subjektų teisių apsaugą asmens duomenų apsaugos srityje** – įgyvendinimą atspindi toliau pateiktas efekto vertinimo kriterijus.

Efekto kriterijus (E-01-01) „Asmenų, palankiai vertinančių Inspekcijos veiklą, dalis, proc.“.

Efekto vertinimo kriterijų atspindi informacija, kiekvienais metais renkama apklausos būdu Inspekcijos interneto svetainėje iš fizinių ir juridinių asmenų, kurie per ataskaitinius metus dėl vienokių ar kitokių priežasčių kreipėsi į Inspekciją, ir iš renginiuose, kuriuose Inspekcijos atstovai skaitė pranešimus, platinamų apklausų rezultatų. 2017–2019 m. Inspekcijos strateginiame veiklos plane buvo planuota, kad 2017 m. 77 proc. respondentų vertins palankiai, tačiau 2017 m. išlaikė tokį patį 76 proc. palankaus veiklos vertinimo rodiklį kaip ir 2016 m.

Programos įgyvendinimas

Inspekcija, siekdama užsibrėžto strateginio tikslo, vykdė Duomenų apsaugos valdymo programą. Inspekcija prižiūri asmens duomenų tvarkymo teisėtumą, tobulina asmens duomenų apsaugos sistemą, kad ji atitiktų Europos Sąjungos keliamus reikalavimus, ir siekia padidinti duomenų valdytojų aktyvumą.

Programos vykdymo rezultatui vertinti yra pasirinktas kriterijus: R-01-01-01-01 „Asmenų, žinančių apie įstatymų jiems suteiktas teises ir nustatytas pareigas asmens duomenų apsaugos srityje, dalis, proc.“. Inspekcija lyginiais metais organizuoja užsakomąją reprezentatyvią gyventojų apklausą visuomenės informuotumo asmens duomenų apsaugos klausimais. 2016 m. žmonių informuotumo apie įstatymų jiems suteiktas teises ir nustatytas pareigas asmens duomenų apsaugos srityje klausimas buvo pateiktas Žmogaus teisių stebėjimo instituto organizuotoje apklausoje, kurią atlikus gautas rezultatas, kad 2016 m. 35 proc. respondentų teigė žinantys apie įstatymų jiems suteiktas teises ir nustatytas pareigas asmens duomenų apsaugos srityje. 2017 m. apklausa nebuvo vykdoma.

Programos uždaviniui 01-01 „Tinkamai vykdyti asmens duomenų apsaugos sistemos priežiūrą“ įgyvendinti 2017 m. buvo vykdomos šios numatytos priemonės:

01-01-01 Vykdyti prevencinę duomenų valdytojų priežiūrą;

01-01-02 Dalyvauti formuojant politiką;

01-01-03 Teikti konsultacijas ir informuoti visuomenę;

01-01-04 Nagrinėti asmenų skundus;

01-01-05 Vykdyti tarptautinius išipareigojimus.

01-01-06 Gražinti dėl ekonomikos krizės neproporcingai sumažinto darbo užmokesčio (atlyginimo) dalį

Priemonių, programos uždaviniui įgyvendinti, aprašymas ir produkto kriterijai

Toliau pateikiama informacija, kaip Inspekcijoje 2017 m. buvo vykdomos suplanuotos priemonės.

Priemonė 01-01-01 Vykdyti prevencinę duomenų valdytojų priežiūrą.

Ataskaitiniais metais Inspekcija vykdė Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos direktoriaus 2017 m. vasario 6 d įsakymu Nr. 3R-60 patvirtintame plane ir jo pakeitimuose numatytus prevencinius tikrinimus. 2017 m. buvo tikrinami tiek pavieniai duomenų valdytojai, tiek duomenų valdytojų grupės:

- Biliėtų platintojai patikrinti dėl asmens duomenų tvarkymo teisėtumo;
- Garantinio mobiliųjų telefonų aptarnavimo paslaugą teikiančios bendrovės – dėl įgyvendinamų asmens duomenų saugumo priemonių tinkamumo (atsižvelgiant į trijų Baltijos valstybių bendradarbiavimą asmens duomenų apsaugos srityje, panašūs tikrinimai atlikti Estijoje ir Latvijoje);
- Elektroninio dienyno paslaugas teikiančios bendrovės – dėl asmens duomenų tvarkymo elektroniniame dienyne tiesioginės rinkodaros tikslu teisėtumo ir prieigos prie duomenų kontrolės priemonių įgyvendinamo;
- Keletas Lietuvos savivaldybių – dėl asmens duomenų skelbimo interneto svetainės dalyje, susijusioje su vykdomu teritorijų planavimu, teisėtumo;
- Sveikatos priežiūros įstaigos – dėl asmens duomenų tvarkymo mokslinio medicininio tyrimo, dėl kurio buvo išduotas Inspekcijos leidimas, tikslais teisėtumo;
- Nekilnojamojo turto bendrovės – dėl asmens duomenų gavimo iš Nekilnojamojo turto registro teisėtumo.

2017 m. taip pat buvo patikrinta du sporto klubai dėl pirštų atspaudų tvarkymo teisėtumo.

Nepaisant įvairių sričių specialistų raginimų duomenų valdytojams daugiau dėmesio skirti kibernetiniam saugumui, Inspekcija ataskaitiniais metais fiksavo pažeidimus, susijusius su asmens duomenimis informacinėse sistemose, duomenų bazėse ir registruose. 2017 m. Inspekcija, reaguodama į susiklosčiusius įvykius, atliko ir neplaninių tikrinimų dėl incidentų, kurių metu kilo grėsmių ar nukentėjo asmens duomenys. Paminėtinas atvejis, kai buvo neteisėtai pasisavinti „Grožio chirurgijos“ klinikos duomenų bazėje esantys asmens duomenys. Svarbu atkreipti dėmesį, kad asmens sveikatos duomenys yra susiję su ypač jautria asmenų informacija ir Lietuvos įstatymai apibrėžia juos kaip ypatingus duomenis, todėl jiems yra taikomi specialūs asmens duomenų apsaugos reikalavimai. Bendrovėje atlikti tikrinimai ir nustačius asmens duomenų apsaugos srities pažeidimų, juos nurodyta ištaisyti. Sveikatos sektorius buvo išskirtinis ir rezonansinis 2017 m., todėl VDAI parengė gaires dėl asmens duomenų tvarkymo sveikatos sektoriuje, bendradarbiaudama su Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija vedė seminarą ministerijos tarnautojams dėl asmens duomenų tvarkymo sveikatos sektoriuje ir skaitė pranešimą Kaune, skirtą privataus sektoriaus medicinos darbuotojams, siekiant juos supažindinti su asmens duomenų teisinio reguliavimo aspektais, svarbiais būtent medicinos sektoriui.

Priemonė 01-01-02 Dalyvauti formuojant politiką.

2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos priimtas Reglamentas (ES) 2016/679 Lietuvoje, kaip ir kitose Europos Sąjungos valstybėse narėse, bus pradėtas taikyti 2018 m. gegužės 25 d., o Direktyva (ES) 2016/680 perkelta į nacionalinę teisę iki 2018 m. gegužės 6 d.

Lietuvoje pradėjus taikyti Reglamentą (ES) 2016/679, keisis šiuo metu galiojantis teisinis reguliavimas. Minėtą dieną įsigalios 6 Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos direktoriaus įsakymai:

- Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos direktoriaus 2017 m. gruodžio 19 d. įsakymas Nr. 1T-67(1.12.E) „Dėl Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos direktoriaus 2016 m. birželio 22 d. įsakymo Nr. 1T-23(1.12.E) „Dėl išankstinės patikros atlikimo taisyklių patvirtinimo“ pripažinimo netekusiu galios“;
- Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos direktoriaus 2017 m. gruodžio 19 d. įsakymas Nr. 1T-68(1.12.E) „Dėl Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos direktoriaus 2016 m. birželio 22 d.

įsakymo Nr. 1T-24(1.12.E) „Dėl pranešimų dėl išankstinės patikros formų patvirtinimo“ pripažinimo netekusiu galios“;

- Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos direktoriaus 2017 m. gruodžio 19 d. įsakymas Nr. 1T-69(1.12.E) „Dėl Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos 2008 m. lapkričio 12 d. direktoriaus įsakymo Nr. 1T-71(1.12) „Dėl bendrųjų reikalavimų organizacinėms ir techninėms asmens duomenų saugumo priemonėms patvirtinimo“ pripažinimo netekusiu galios“;

- Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos direktoriaus 2017 m. gruodžio 19 d. įsakymas Nr. 1T-70(1.12.E) „Dėl Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos 2015 m. balandžio 24 d. direktoriaus įsakymo Nr. 1T-25(1.12.E) „Dėl asmens duomenų apsaugos priemonių aprašų formų patvirtinimo“ pripažinimo netekusiu galios“;

- Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos direktoriaus 2017 m. gruodžio 19 d. įsakymas Nr. 1T-71(1.12.E) „Dėl Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos 2016 m. vasario 19 d. direktoriaus įsakymo Nr. 1T-3(1.12.E) „Dėl pranešimo apie duomenų tvarkymą rekomenduojamų formų patvirtinimo“ pripažinimo netekusiu galios“;

- Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos direktoriaus 2017 m. gruodžio 19 d. įsakymas Nr. 1T-72(1.12.E) „Dėl Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos 2016 m. sausio 12 d. direktoriaus įsakymo Nr. 1T-1(1.12.E) „Dėl vaizdo duomenų tvarkymo pavyzdinių taisyklių patvirtinimo“ pripažinimo netekusiu galios“.

2017 m. buvo aktyviai vykdoma teisės aktų derinimo veikla (detalesnė informacija pateikiama prie priemonės P-01-01-01-05).

Priemonė 01-01-03 Teikti konsultacijas ir informuoti visuomenę.

Artėjantys asmens duomenų apsaugos teisinės sistemos pokyčiai 2017 m. skatino visuomenę ypač domėtis šia sritimi. Inspekcija sulaukė kreipimųsi, kuriais norėta gauti konsultacijų ir išspręsti problemas įvairiais asmens duomenų ir privatumo apsaugos klausimais. Į Inspekciją kreipėsi asmenys, norintys sužinoti, kaip tinkamai tvarkyti asmens duomenis, ir tie, kuriems rūpi jų asmens duomenų apsaugos srities teisės. Be kita ko, Inspekcija, atsižvelgdama į duomenų valdytojų susidomėjimą tam tikromis temomis ir sritimis, rengė viešąsias konsultacijas. 2017 m. buvo parengtos šios viešosios konsultacijos:

- Ar elektroninio pašto pranešimu, trumpąja sms žinute gautas pasiūlymas pasinaudoti įvairiomis visuomenei skirtomis paslaugomis laikomas tiesiogine rinkodara?;

- Dėl kai kurių aspektų, susijusių su asmens duomenų teikimu visuomenės informavimo priemonėms;

- Dėl pareigos paskirti duomenų apsaugos pareigūną;

- Dėl vietos nustatymo įrenginių (gsm/gps įrenginys) naudojimo tarnybiniuose automobiliuose.

Atsižvelgiant į konsultacijų gausą, interneto vartotojų patogumui Inspekcijos interneto svetainės dažnai užduodamų klausimų rubrikoje parengtas atsakymas į klausimą: „Ar elektroninio pašto pranešimu, trumpąja *sms* žinute gautas pasiūlymas pasinaudoti įvairiomis visuomenei skirtomis paslaugomis laikomas tiesiogine rinkodara?“.

2017 m. Inspekcija aktyviai vykdė visuomenės informavimo veiklą. Per ataskaitinį laikotarpį Inspekcijos atstovai dalyvavo organizuojant ir (ar) skaitė pranešimus renginiuose, susijusiuose su asmens duomenų ir privatumo apsaugos klausimais Lietuvoje, daugiausia dėmesio buvo skiriama asmens duomenų apsaugos reformos temoms. Per ataskaitinį laikotarpį Inspekcija teikė informaciją žiniasklaidai, rengė ir platino naujienų biuletenius ir pranešimus spaudai, norėdama informuoti visuomenę apie svarbius nuveiktus darbus ir reaguodama į asmens duomenų apsaugos srities aktualijas. Paminėtini pranešimai spaudai dėl likimo valiai paliktų dokumentų, žmogaus teisių asmens duomenų apsaugos srityje, „Grožio chirurgijos“ klinikos tikrinimų rezultatų, duomenų apsaugos reformos, numatančios skaidrumu ir atskaitomybe grįstą asmens duomenų tvarkymą bei dėl pasirošimo taikyti Reglamentą (ES) 2016/679 teisėkūros procese.

Siekiant paskatinti žmones domėtis savo teisėmis asmens duomenų apsaugos srityje buvo parengta ir išplatinta skrajutė „Jūsų teisės asmens duomenų apsaugos srityje“ ir atmintinė „Jūsų teisės asmens duomenų apsaugos srityje, kai Jūsų asmens duomenys naudojami profesiniais tikslais“ bei

sukurta „Jūsų teisių“ rubrika Inspekcijos interneto svetainėje, atkreiptas dėmesys į papildomas teises, numatytas 2018 m. pradedamame taikyti Reglamente (ES) 2016/679.

Duomenų valdytojams be jau minėtų viešųjų konsultacijų parengta metodinė 12 žingsnių informacija, kaip pasirengti Reglamento (ES) 2016/679 taikymui, valstybės ir savivaldybių institucijoms bei įstaigoms informacija dėl pasirengimo taikyti Reglamentą (ES) 2016/679 ir dėl Reglamento (ES) 2016/679 taikymo teisėkūros procese, Asmens duomenų, tvarkomų sveikatos priežiūros įstaigose, saugumo užtikrinimo gairės, reaguojant į sveikatos priežiūros įstaigų susirūpinimą asmens duomenų saugumu po „Grožio chirurgijos“ klinikos incidento, rekomendacijos „Asmens duomenų ir privatumo apsauga naudojantis belaidžiais tinklais“, „Biometrinių duomenų tvarkymas elektroninėje erdvėje“, „Saugus naršymas internete“. Atlikus tikrinimus parengti apibendrinimai „Tikrinimų dėl asmens duomenų tvarkymo elektroniniame dienyne tiesioginės rinkodaros tikslu teisėtumo ir įgyvendinamų priemonių prieš duomenų kontrolės priemonių įgyvendinimo, rezultatų apibendrinimas“, „Įgyvendinamų asmens duomenų saugumo priemonių tinkamumo, teikiant įrenginių garantinio ir po garantinio aptarnavimo paslaugas, tikrinimų rezultatų apibendrinimas“, „Asmens duomenų tvarkymo ir slapukų naudojimo teisėtumo, įgyvendinamų duomenų saugumo priemonių tinkamumo kelionių agentūrose tikrinimų rezultatų apibendrinimas“ bei apibendrinimas dėl 2017 m. įsigaliojusių teismų sprendimų asmens duomenų ir privatumo apsaugos srityje.

Priemonė 01-01-04 Nagrinėti asmenų skundus.

Skundų nagrinėjimas užėmė reikšmingą Inspekcijos vykdytos veiklos dalį 2017 m. Šia veikla Inspekcija padeda žmonėms ginti savo teisę į asmens duomenų ir privatumo apsaugą. Kasmet didėjančios skundų nagrinėjimo veiklos apimtys glaudžiai susijusios su skaitmenizacijos plėtra, gausėjančiais asmens duomenų, tvarkomų elektroninėmis priemonėmis, kiekiais tiek viešajame, tiek privačiajame sektoriuje. Netinkama technologijų priežiūra ir asmens duomenų apsaugos teisinio reguliavimo reikalavimų nepaisymas neretai lemia tai, kad pažeidžiamos žmonių, t. y. duomenų subjektų, teisės. Duomenų subjektai, norėdami apginti savo teises asmens duomenų ir privatumo apsaugos srityje, kreipiasi į Inspekciją su skundais.

Nuo 2017 m. sausio 1 d. įsigaliojo Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodeksas (toliau – ANK), pakeitęs Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodeksą. Įsigaliojus šiam naujam teisės aktui, padidėjo baudos ir už asmens duomenų apsaugos pažeidimus. ANK numatyta, kad, pažeidus ADTAI ir Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo asmens duomenų apsaugos srities nuostatas, gali būti skiriama baudos:

- Fiziniais asmenims 150–580 Eur, už pakartotinį pažeidimą 550–1 200 Eur;
- Juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims 300–1 150 Eur, už pakartotinai padarytus nusižengimus 1 100–3 000 Eur.

Atsižvelgiant į ANK, keitėsi su asmens duomenų apsauga susijusių administracinių nusižengimų tyrimo procedūra. Šis teisės aktas suteikė įgaliojimus Inspekcijos pareigūnui atlikus administracinio nusižengimo tyrimą ir nustatčius nusižengimą surašyti administracinio nusižengimo protokolą. Anksčiau tokius įgaliojimus turėjo tik teismai. Į administracinio nusižengimo protokolą gali būti įrašomas administracinis nurodymas, t. y. pasiūlymas asmeniui per 15 kalendorinių dienų nuo administracinio nusižengimo protokolo įteikimo dienos savo noru sumokėti baudą, lygią pusei minimalios baudos. Administracinis nurodymas yra neskundžiamas. Asmeniui įvykdžius administracinį nurodymą, administracinio nusižengimo teiseną pasibaigia. Tuo atveju, jei į administracinio nusižengimo protokolą nėra įrašomas administracinis nurodymas arba administracinė atsakomybėn traukiamam asmeniui jo neįvykdžius, administracinio nusižengimo protokolas ANK nustatyta tvarka perduodamas teismui arba administracinį nusižengimą ne teismo tvarka nagrinėjančiai institucijai.

Priemonė 01-01-05 Vykdyti tarptautinius įsipareigojimus.

Tarptautinių įsipareigojimų vykdymas tiesiogiai priklauso nuo ES ir ET darbo grupių, komitetų bei institucijų paklausimų ir posėdžių skaičiaus. Inspekcija, atsižvelgdama į tai ir turimus finansinius išteklius 2017 m. vykdė savo įsipareigojimus. Inspekcija neturėjo finansinių išteklių tiesiogiai dalyvauti daugelyje ES valstybių narių asmens duomenų apsaugos priežiūros institucijų darbo grupių susitikimų,

tačiau siekdama išlikti lygiaverte nare tarp kitų ES valstybių narių, aktyviai vykdė tarptautinio bendradarbiavimo veiklą susirašinėjimo procedūrų būdu (detalesnė informacija pateikiama prie priemonės P-01-01-01-12).

Priemonė 01-01-06 Gražinti dėl ekonomikos krizės neproporcingai sumažinto darbo užmokesčio (atlyginimo) dalį.

2017 m. gražinta dėl ekonomikos krizės neproporcingai sumažinto darbo užmokesčio (atlyginimo) dalis – 24,4 tūkst. eurų.

Toliau pateikiama informacija apie Inspekcijos 2017 m. siektas suplanuotas vertinimo kriterijų reikšmes.

P-01-01-01-01 Duomenų valdytojų registravimas (išnagrinėtų pranešimų apie duomenų tvarkymą skaičius). Planuotas rodiklis 2 150, pasiektas – 2 246.

Inspekcija registruoja duomenų valdytojus ir tvarko Asmens duomenų valdytojų valstybės registrą. Ataskaitiniais metais Inspekcija, išnagrinėjusi ir suderinusi duomenų valdytojų dokumentus, įregistravo 739 naujus duomenų valdytojus, iš jų 544 privatūs juridiniai asmenys, 82 fiziniai asmenys, tvarkantys asmens duomenis profesiniais tikslais, pavyzdžiui, antstoliai, advokatai ir kt., 113 viešųjų juridinių asmenų. Duomenų valdytojų, įregistruotų pagal asmens duomenų tvarkymo tikslų grupes, pasiskirstymas pateiktas 1 lentelėje.

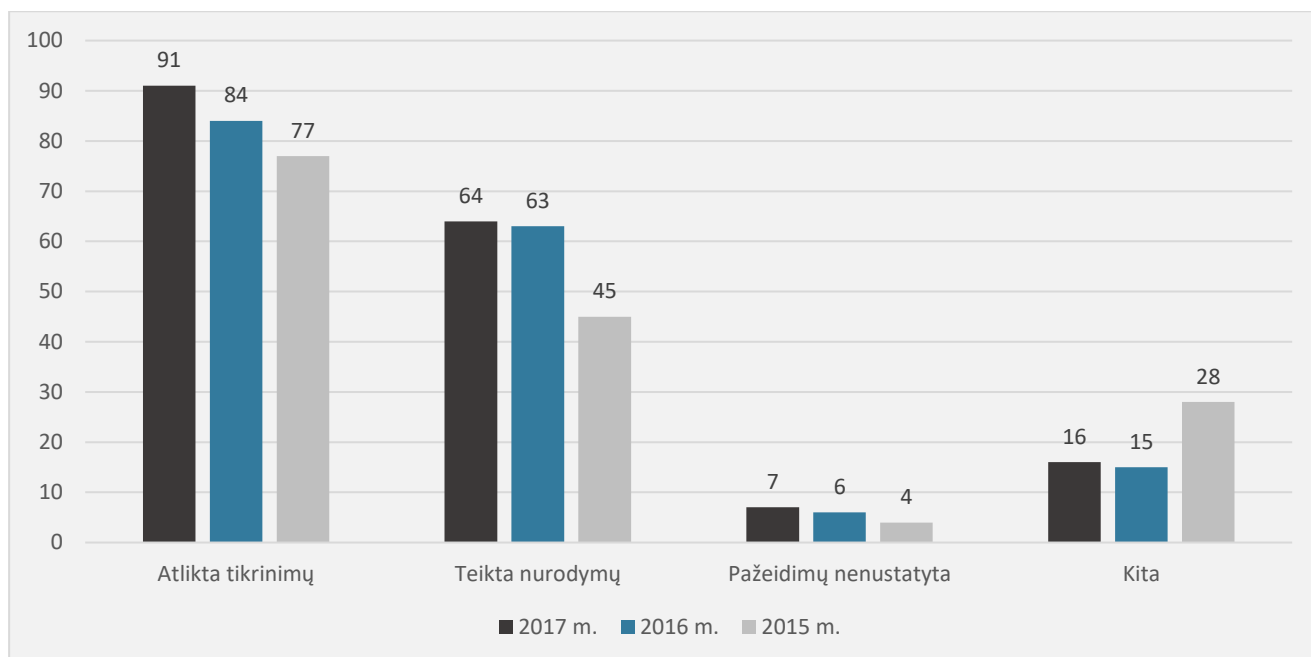
Eil. Nr.	Asmens duomenų tvarkymo tikslų grupė	Atvejai
1.	Viešosios tvarkos palaikymas, nusikaltimų prevencija ir tyrimas, turto apsauga	306
2.	Tiesioginė rinkodara	155
3.	Prekyba	145
4.	Sveikatos apsauga	129
5.	Advokatų paslaugos	37
6.	Paskolos ir kitoks finansavimas, finansinio tarpininkavimo veikla, skolų administravimas	29
7.	Personalo atranka	20
8.	Vaizdo stebėjimas kitais negu įstatyme numatytais tikslais	11
9.	Draudimas	9
10.	Viešbučių veikla	7
11.	Elektros, dujų, vandens tiekimas ir kitos komunalinės paslaugos	5
12.	Kelionių agentūrų ir kelionių organizatorių veikla, bilietų užsakymas	5
13.	Notarų veikla	4
14.	Darbuotojų elektroninės komunikacijos stebėjimas	3
15.	Iki mokyklinis ugdymas	2
16.	Kita švietimo veikla	2
17.	Socialiniai ir viešosios nuomonės tyrimai	2
18.	Jungtinių skolininkų duomenų rinkmenų tvarkymas	1
19.	Mokslinis tyrimas	1

1 lentelė. 2017 m. registruotų duomenų valdytojų pasiskirstymas pagal asmens duomenų tvarkymo tikslų grupes

586 atvejais įrašyti pakeitimai dėl registre esamų duomenų valdytojų. 91 atveju atsisakyta įregistruoti naujus duomenų valdytojus dėl neužtikrintų asmens duomenų tvarkymo reikalavimų, 28 duomenų valdytojai 2017 m. buvo išregistruoti.

P-01-01-01-02 Prevencinių patikrinimų atlikimas (atliktų prevencinių patikrinimų skaičius). Planuotas rodiklis 85, pasiektas – 91.

2017 m. pasiektas ir viršytas planuotas tikrinimų rodiklis. Ataskaitiniais metais prevenciškai tikrinta 66 privatūs juridiniai asmenys ir 28 viešieji juridiniai asmenys.

1 pav. Prevencinių tikrinimų rezultatai 2015–2017 m.

P-01-01-01-03 Išankstinės patikros atlikimas (išnagrinėtų pranešimų dėl išankstinės patikros skaičius). Planuotas rodiklis 510, pasiektas – 541.

Inspekcija įstatymų nustatytais atvejais nagrinėja duomenų valdytojų pateiktus išankstinės patikros dokumentus. 2017 m. Inspekcija, išnagrinėjusi 541 išankstinės patikros pranešimą, suteikė 474 leidimus duomenų valdytojams atlikti asmens duomenų tvarkymo veiksmus.

Dėl išankstinės patikros į Inspekciją 2017 metais 349 kartus kreipėsi viešieji juridiniai asmenys, 237 – privatūs juridiniai asmenys ir 4 – fiziniai asmenys. Tarp jų daugiausia vykdančių šias veiklas: sveikatos priežiūros (459), prekių ir paslaugų (54), švietimo ir kultūros (42), valstybės institucijų ir įstaigų (9), finansinių paslaugų (6) bei kita veikla (20).

P-01-01-01-04 Teisės aktų rengimas (parengtų teisės aktų skaičius). Planuotas rodiklis 7, pasiektas – 7.

2017 m. Inspekcija, vykdydama teisės aktų rengimo veiklą, parengė ir priėmė 7 Inspekcijos direktoriaus įsakymus.

P-01-01-01-05 Teisės aktų projektų derinimas (derintų teisės aktų projektų skaičius). Planuotas rodiklis 320, pasiektas – 328.

2017 m. Inspekcija, siekdama padėti duomenų valdytojams užtikrinti tinkamą asmens duomenų apsaugos teisinį reguliavimą, suderino 143 informacinių sistemų nuostatus, 85 įstatymus, 30 Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų, 34 registrų nuostatų ir 25 įsakymus.

P-01-01-01-06 Konsultavimas asmens duomenų apsaugos ir privatumo apsaugos klausimais (suteiktų konsultacijų skaičius). Planuotas rodiklis 4 900, pasiektas – 5 696.

2017 m. Inspekcija suteikė 4 459 konsultacijas duomenų valdytojams. Daugiausia duomenų valdytojai konsultavosi telefonu (3 950), 295 kartus teirautasi el. paštu, 150 paklausimų buvo gauta oficialiu raštu, 64 kartus konsultuotasi atvykus į Inspekciją.

2017 m. Inspekcija suteikė 1 237 konsultacijas duomenų subjektams. Daugiausia duomenų subjektai konsultavosi telefonu (868), 290 kartų teiravosi el. paštu, 35 paklausimai buvo gauti oficialiu raštu, 41 kartą konsultuotasi atvykus į Inspekciją.

2 lentelėje pateiktas paklausimų pasiskirstymas pagal 2017 m. suteiktų konsultacijų duomenų subjektams ir duomenų valdytojams temas.

Eil. Nr.	Rodiklis	Duomenų subjektams	Duomenų valdytojams
1.	Dėl asmens duomenų teikimo teisėtumo	81	426
2.	Dėl asmens duomenų teikimo į užsienio valstybes teisėtumo	6	65
3.	Dėl asmens duomenų tvarkymo elektroninių ryšių sektoriuje	48	102
4.	Dėl asmens duomenų tvarkymo teisėtumo:	281	558
4.1.	Dėl asmens duomenų tvarkymo mokumo vertinimo tikslais	9	22
4.2.	Dėl asmens duomenų tvarkymo išskolinimo valdymo tikslais	16	37
4.3.	Dėl asmens duomenų tvarkymo mokslinio, mokslinio medicininio tyrimo tikslais	0	24
4.4.	Dėl asmens duomenų tvarkymo teisėtumo kitais tikslais	9	23
5.	Dėl asmens duomenų tvarkymo tiesioginės rinkodaros tikslais	61	159
6.	Dėl asmens duomenų tvarkymo visuomenės informavimo tikslais	25	32
7.	Dėl asmens kodo naudojimo teisėtumo	61	76
8.	Dėl duomenų saugumo	110	317
9.	Dėl duomenų subjekto teisių įgyvendinimo ir atsakomybės už ADTAĮ pažeidimus	335	146
10.	Dėl ypatingų asmens duomenų tvarkymo teisėtumo:	3	16
10.1.	Dėl sveikatos duomenų tvarkymo	17	45
10.2.	Dėl teistumo duomenų tvarkymo	3	12
10.3.	Dėl kitų ypatingų asmens duomenų tvarkymo	2	100
11.	Dėl pranešimo apie asmens duomenų tvarkymą automatiniu būdu teikimo	7	1 064
12.	Dėl pranešimo dėl išankstinės patikros teikimo	2	261
13.	Dėl teisės aktų rengimo ir derinimo	11	88
14.	Dėl vaizdo stebėjimo teisėtumo	155	412
15.	Dėl Inspekcijos kompetencijos ir ADTAĮ taikymo	104	346
16.	Dėl už duomenų apsaugą atsakingo asmens	2	21
17.	Dėl kibernetinio saugumo	1	10
18.	Dėl Reglamento (ES) 2016/679	3	477

2 lentelė. 2017 m. suteiktų konsultacijų duomenų subjektams ir duomenų valdytojams pasiskirstymas pagal temas

P-01-01-01-07 Visuomenės informavimas (parengtų visuomenės informavimo priemonių skaičius). Planuotas rodiklis 150, pasiektas – 173.

2017 m. Inspekcija aktyviai vykdė visuomenės informavimo veiklą. Per ataskaitinį laikotarpį Inspekcijos atstovai dalyvavo konferencijose, diskusijose, vedė seminarus, skaitė paskaitas. Iš viso 33 renginiuose skaityta 37 pranešimai. Šiuose renginiuose, kuriuose daugiausia asmens duomenų apsaugos

reformos ir duomenų saugumo temomis pasisakė Inspekcijos atstovai, dalyvavo 1 963 viešojo ir privataus sektoriaus atstovai bei asmenys, besidomintys savo asmens duomenų apsaugos srities teisėmis. Per ataskaitinį laikotarpį Inspekcija parengė ir išplatino 7 pranešimus spaudai, norėdama informuoti visuomenę apie svarbius nuveiktus darbus ir reaguodama į asmens duomenų apsaugos srities aktualijas, parengė 5 naujienų biuletenius, duota 15 interviu, 7 kartus dalyvauta radijo ar televizijos laidose, 56 kartus teikta informacija žiniasklaidos priemonių atstovams ir kitiems suinteresuotiesiems, parengta 46 naujienos visuomenei asmens duomenų apsaugos temomis.

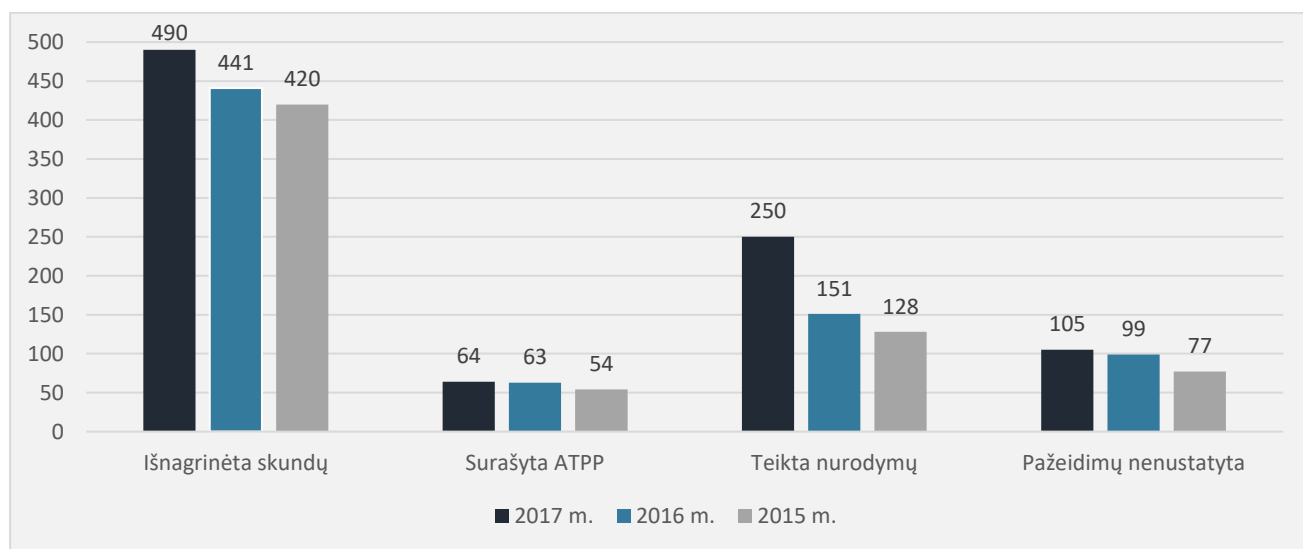
P-01-01-01-08 Metodinės pagalbos teikimas (parengtų dokumentų skaičius). Planuotas rodiklis 9, pasiektas – 15.

2017 m. Inspekcija parengė 4 viešąsias konsultacijas, 3 prevencinių tikrinimų apibendrinimus ir 1 teismų sprendimų apibendrinimą, 3 rekomendacijas, 1 gaires, pasirengimo Reglamentui (ES) 2016/679 informaciją 2 temomis, 1 skrajutę ir 1 atmintinę dėl žmogaus teisių.

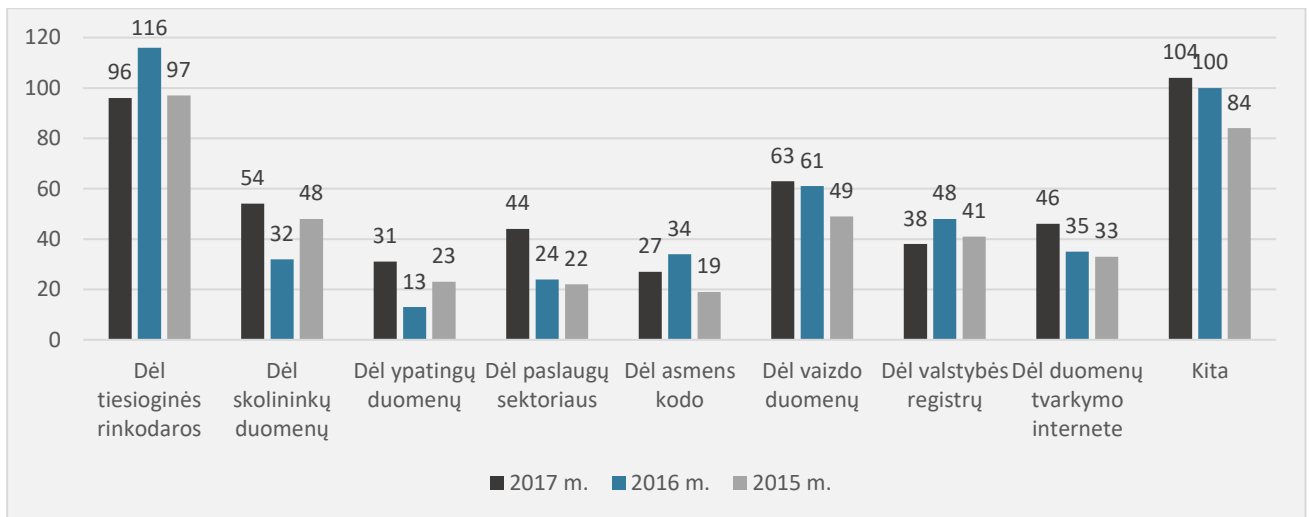
P-01-01-01-09 Asmenų skundų nagrinėjimas (išnagrinėtų asmenų skundų skaičius). Planuotas rodiklis 445, pasiektas – 490.

2017 m. gauta 480 skundų, iš jų 336 skundai dėl privataus sektoriaus veiksmų, 55 dėl valstybės institucijų, 80 dėl kitų institucijų, 9 atvejais skundžiamasis asmuo nenurodytas. Buvo tęsiamas 124 skundų, gautų 2016 m., nagrinėjimas. Iš viso 2017 m. išnagrinėta 490 skundų.

105 atvejais pažeidimų nenustatyta, pateikta 250 nurodymų, surašyta 64 administracinių teisės pažeidimų protokolai. 2 ir 3 paveiksluose pateikta 2015–2017 m. skundų nagrinėjimo rezultatai ir gautų skundų pasiskirstymas pagal skundo pobūdį.

2 pav. Skundų nagrinėjimo rezultatai 2015–2017 m.

3 pav. Gautų skundų pasiskirstymas pagal skundo pobūdį 2015–2017 m.

P-01-01-01-10 Patikrinimų pagal Direktyvos 95/46/EB 29 straipsnį darbo grupės, Europolo, Muitinės jungtinių priežiūros institucijų ir Šengeno antrosios kartos, Eurodac, Vizų priežiūros koordinavimo grupių pavedimus atlikimas (atliktų patikrinimų skaičius). Planuotas rodiklis – 1, pasiektas – 1.

Aptariamam laikotarpiu Inspekcija atliko tikrinimą Migracijos departamente prie Vidaus reikalų ministerijos dėl vizų prašytojų asmens duomenų tvarkymo teisėtumo Vizų informacinėje sistemoje. Šio tikrinimo metu taip pat buvo tikrintas duomenų tvarkymo leistinumumas pagal Vizų informacinės sistemos registravimo įrašus.

P-01-01-01-11 Atsakymų į Konvencijos ETS Nr. 108 šalių paklausimus ir iš jų gautos informacijos pagal išsiųstus paklausimus apibendrinimų rengimas (atsakytų paklausimų ir parengtų apibendrinimų skaičius). Planuotas rodiklis – 45, pasiektas – 52.

Ataskaitiniu laikotarpiu buvo planuojama parengti 45 atsakymus į kitų šalių paklausimus, buvo gauta 52 ir į visus juos buvo atsakyta.

P-01-01-01-12 Ruošimasis ir dalyvavimas Konvencijos ETS Nr. 108 konsultacinio komiteto, Direktyvos 95/46/EB 29 straipsnio darbo grupės, Europolo, Muitinės jungtinių priežiūros institucijų ir Šengeno antrosios kartos, Eurodac, Vizų, Vidaus rinkos informacinės sistemos priežiūros koordinavimo grupių posėdžiuose (posėdžių skaičius). Planuotas rodiklis – 5, pasiektas – 1.

2017 m. buvo planuota dalyvauti 5 posėdžiuose tų darbo grupių, kurių narės yra visų ES valstybių narių duomenų apsaugos priežiūros institucijos, tačiau Inspekcija dėl lėšų stygiaus atstovavo Lietuvai tik 1 posėdyje. Inspekcija prie minėtų darbo grupių veiklos prisidėjo teikdama rašytinę informaciją. Ataskaitiniu laikotarpiu buvo teiktos 6 Inspekcijos pozicijos Direktyvos 95/46/EB 29 straipsnio darbo grupei ir jos pogrupiams, Šengeno jungtinės priežiūros institucijai, Europos Tarybos duomenų apsaugos darbo grupei ir Europos Tarybos Konvencijos dėl asmenų apsaugos ryšium su asmens duomenų automatizuotu tvarkymu (ETS Nr. 108) konsultaciniam komitetui ir 7 kartus teikta informacija Direktyvos 95/46/EB 29 straipsnio darbo grupei ir jos pogrupiams bei Vizų priežiūros koordinavimo grupei.

P-01-01-01-13 Duomenų valdytojų prašymų dėl asmens duomenų teikimo į trečiąsias valstybes nagrinėjimas ir įmonėms privalomų taisyklių derinimas (išnagrinėtų prašymų ir suderintų įmonėms privalomų taisyklių skaičius). Planuotas rodiklis – 45, pasiektas – 68.

Ataskaitiniais metais buvo suteikti 38 leidimai duomenų valdytojams teikti asmens duomenis į trečiąsias valstybes, buvo 15 atvejų, kai tokius leidimus išduoti atsisakyta. 2017 m. 15 atvejų Inspekcija

vertino, ar įmonės vadovaujasi įmonei privalomomis taisyklėmis (angl. *Binding Corporate Rules (BCR)*).

P-01-01-01-14 Išvadų dėl Europos Sąjungos ir Europos Tarybos institucijų rengiamų dokumentų teikimas (suteiktų išvadų skaičius). Planuotas rodiklis – 45, pasiektas – 50

2017 m. buvo nagrinėjami iš Lietuvos Respublikos nuolatinės atstovybės, ministerijų ir kitų valstybės institucijų per LINESIS sistemą gauti Europos Komisijos ir Europos Tarybos darbo grupių ir (arba) komitetų rengiamų dokumentų projektai, teikta Inspekcijos pozicija, išvados – taip prisidėta prie Europos Sąjungos teisės aktų rengimo. Taip pat buvo teikiamos išvados ir nuomonės dėl Europos Teisingumo Teisme svarstomų bylų.

Ūkio subjektų veiklos priežiūra

Inspekcija, 2017 m. įgyvendindama Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymą, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. gegužės 4 d. nutarimą Nr. 511 „Dėl institucijų atliekamų priežiūros funkcijų optimizavimo“, padėjo ūkio subjektams tinkamai įgyvendinti teisės aktuose įtvirtintus asmens duomenų tvarkymui ir privatumo apsaugai keliamus reikalavimus. Be kita ko, 2017 m. Inspekcija, atsižvelgdama į pasirošimą taikyti Reglamentą (ES) 2016/679, panaikino keletą Inspekcijos direktoriaus įsakymų, kad duomenų valdytojai iš anksto žinotų, jog jiems bus naikinamos tam tikros prievolės.

Institucija, planuodama ir atlikdama prevencinius asmens duomenų tvarkymo teisėtumo patikrinimus, netaikė duomenų valdytojams griežčiausių poveikio priemonių, o teikė nurodymus pašalinti nustatytus pažeidimus. 2017 m. Inspekcija atliko 91 prevencinį asmens duomenų tvarkymo ir privatumo apsaugos patikrinimą savo iniciatyva. Atliekant tikrinimus nustatyta, kad, tvarkant asmens duomenis, daugiausia pažeidimų buvo padaryta dėl organizacinių, techninių priemonių, neteisėto asmens duomenų tvarkymo ir dėl pranešimo apie duomenų tvarkymą pateikimo. Atlikusi duomenų valdytojų grupių tikrinimus Inspekcija parengė ir interneto svetainėje paskelbė tikrinimų rezultatų apibendrinimus, kad to paties sektoriaus atstovai galėtų susipažinti su probleminiais asmens duomenų tvarkymo aspektais ir savo iniciatyva imtųsi šalinti galimus trūkumus.

Vykdydama ūkio subjektų veiklos priežiūrą, Inspekcija didelį dėmesį skyrė ūkio subjektų konsultavimui. Inspekcija 2017 m. parengė ir interneto svetainėje paskelbė 4 viešąsias konsultacijas, individualiai konsultavo tiek duomenų valdytojus, tiek duomenų tvarkytojus.

Dalyvavimas projektuose

2017 m. Lietuva kartu su Austrija dalyvavo ES dvynių projekte Nr. UA/47b „Ukrainos Parlamento Vyriausiojo žmogaus teisių komisaro institucinių gebėjimų saugoti žmogaus teises ir laisves stiprinimas pagal geriausią Europos patirtį“, skirtame užtikrinti ir stiprinti veiksmingesnės prevencijos ir reagavimo į žmogaus teisių pažeidimus mechanizmą Ukrainos Parlamento Vyriausiojo žmogaus teisių komisaro institucijoje. Šiame projekte partnerių teisėmis dalyvavo Austrijos Ludwigo Boltzmanno žmogaus teisių institutas ir šios Lietuvos institucijos: Lietuvos teisės institutas, Lietuvos Seimo kontrolierių įstaiga, Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyba, Vilniaus universitetas, Centrinė projektų valdymo agentūra ir Inspekcija. 2016 m. projekto partnerės pasirašė jungtinės veiklos sutartį. Projekto trukmė – dveji metai.

PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO REZULTATAI

Vertinimo kriterijaus kodas	Programos, tikslų, uždavinių, vertinimo kriterijų pavadinimai ir mato vienetai	Vertinimo kriterijų reikšmės		
		metinis planas	įvykdyta	įvykdymo procentas
01	Tikslas: Užtikrinti duomenų subjektų teisių apsaugą asmens duomenų apsaugos srityje			
R-01-01-01-01	Asmenų, žinančių apie įstatymų jiems suteiktas teises ir nustatytas pareigas asmens duomenų apsaugos srityje, dalis, proc.	37	35* (2016 m.)	—*
	Uždavinys: Tinkamai vykdyti asmens duomenų apsaugos sistemos priežiūrą			
P-01-01-01-01	Duomenų valdytojų registravimas (išnagrinėtų pranešimų apie duomenų tvarkymą skaičius)	2 150	2 246	105
P-01-01-01-02	Prevencinių patikrinimų atlikimas (atliktų prevencinių patikrinimų skaičius)	85	91	107
P-01-01-01-03	Išankstinės patikros atlikimas (išnagrinėtų pranešimų dėl išankstinės patikros skaičius)	510	541	106
P-01-01-01-04	Teisės aktų rengimas (parengtų teisės aktų skaičius)	7	7	100
P-01-01-01-05	Teisės aktų projektų derinimas (derintų teisės aktų projektų skaičius)	320	328	102
P-01-01-01-06	Konsultavimas asmens duomenų apsaugos ir privatumo apsaugos klausimais (suteiktų konsultacijų skaičius)	4 900	5 696	116
P-01-01-01-07	Visuomenės informavimas (parengtų visuomenės informavimo priemonių skaičius)	150	173	115
P-01-01-01-08	Metodinės pagalbos teikimas (parengtų dokumentų skaičius)	9	15	167
P-01-01-01-09	Asmenų skundų nagrinėjimas (išnagrinėtų asmenų skundų skaičius)	445	490	110
P-01-01-01-10	Patikrinimų pagal Direktyvos 95/46/EB 29 straipsnį darbo grupės, Europolio, Muitinės jungtinių priežiūros institucijų ir Šengeno antrosios kartos, Eurodac, Vizų priežiūros koordinavimo grupių pavedimus atlikimas (atliktų patikrinimų skaičius)	1	1	100
P-01-01-01-11	Atsakymų į Konvencijos ETS Nr. 108 šalių paklausimus ir iš jų	45	52	116

	gautos informacijos pagal išsiųstus paklausimus apibendrinimų rengimas (atsakytų paklausimų ir parengtų apibendrinimų skaičius)			
P-01-01-01-12	Ruošimasis ir dalyvavimas Konvencijos ETS Nr. 108 konsultacinio komiteto, Direktyvos 95/46/EB 29 straipsnio darbo grupės, Europolo, Muitinės jungtinių priežiūros institucijų ir Šengeno antrosios kartos, Eurodac, Vizų, Vidaus rinkos informacinės sistemos priežiūros koordinavimo grupių posėdžiuose (posėdžių skaičius)	5	1	20
P-01-01-01-13	Duomenų valdytojų prašymų dėl asmens duomenų teikimo į trečiąsias valstybes nagrinėjimas ir įmonėms privalomų taisyklių derinimas (išnagrinėtų prašymų ir suderintų įmonėms privalomų taisyklių skaičius)	45	68	151
P-01-01-01-14	Išvadų dėl Europos Sąjungos ir Europos Tarybos institucijų rengiamų dokumentų teikimas (suteiktų išvadų skaičius)	45	50	111

* Inspekcija lyginiais metais organizuodavo reprezentatyvų visuomenės informuotumo asmens duomenų apsaugos srities klausimais Lietuvos gyventojų tyrimą. Nors svarstyta tyrimą atlikti kasmet, tačiau 2017 m. minėtas tyrimas dar nebuvo organizuojamas, todėl pateikiami 2016 m. duomenys.

2017 m. Inspekcija vykdė savo suplanuotas veiklas derindama su pasiruošimo asmens duomenų apsaugos reformai darbais ir pasirengimu taikyti Reglamentą (ES) 2016/679 bei kitų teisės aktų reikalavimus. Ataskaitiniu laikotarpiu beveik visi Inspekcijos suplanuoti rodikliai buvo pasiekti, o daugelis viršyti. 2017 m. vykdant veiklą stebėtos didelės asmens duomenų tvarkymo automatinėmis priemonėmis apimtys. Privataus ir viešojo sektoriaus poreikis tvarkyti vis daugiau asmens duomenų automatinio būdu ir siekis užtikrinti, kad jie būtų tvarkomi tinkamai, laikantis saugumo ir teisės aktų, reglamentuojančių asmens duomenų ir privatumo apsaugą, reikalavimų, lėmė didėjančias Inspekcijai priskirtų funkcijų apimtis, Inspekcijos valstybės tarnautojų darbo krūvį. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. gruodžio 15 d. nutarimu Nr. 1815 „Dėl didžiausio leistino valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis ir gaunančių darbo užmokestį iš valstybės biudžeto ir valstybės pinigų fondų, pareigybių skaičiaus patvirtinimo“ Inspekcijai buvo nustatytas didžiausias leistinas pareigybių skaičius – 30. Iš jų: 1 valstybės pareigūnas, 28 karjeros valstybės tarnautojai ir 1 darbuotojas, dirbantis pagal darbo sutartį. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. gruodžio 21 d. nutarimu Nr. 1329 „Dėl didžiausio leistino valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis ir gaunančių darbo užmokestį iš valstybės biudžeto ir valstybės pinigų fondų, pareigybių skaičiaus patvirtinimo“ Inspekcijai numatytas didžiausias leistinas pareigybių skaičius padidintas dviem pareigybėmis, tačiau 2017 m. jos Inspekcijoje dar nebuvo įsteigtos dėl finansinių išteklių stygiaus. Dėl tų pačių priežasčių Inspekcija neįgyvendino ir planuoto tarptautinio bendradarbiavimo rodiklio.

PROGRAMOS ASIGNAVIMŲ PANAUDOJIMAS

Asignavimai	Patvirtinti (patikslinti) asignavimai, tūkst. eurų	Panaudoti asignavimai, tūkst. eurų	Asignavimų panaudojimo procentas
Iš viso asignavimų programai	729,3	728,8	100
Iš jų pagal finansavimo šaltinius:			
1. Lietuvos Respublikos valstybės biudžetas	729,3	728,8	100
iš jo:			
1.1. bendrojo finansavimo lėšos			
1.2. Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšos			
1.3. tikslinės paskirties lėšos ir pajamų įmokos			
2. Kiti šaltiniai (Europos Sąjungos finansinė parama projektams įgyvendinti ir kitos teisėtai gautos lėšos)			

III. KOORDINUOJAMŲ TARPINSTITUCINIŲ VEIKLOS PLANŲ, PLĖTROS PROGRAMŲ IR STRATEGIJŲ ĮGYVENDINIMAS

Inspekcija 2017 m. nekoordinavo tarpinstitucinių veiklos planų, plėtros programų ar strategijų įgyvendinimo.

IV. VYRIAUSYBĖS PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS

Inspekcija 2017 m. vykdydama savo veiklą prisidėjo prie šių 17-osios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo:

192.10. „Skatinsime skaitmeninių inovacijų paslaugų ir produktų bei finansinių technologijų kūrimą ir eksportą, taip siekdami paspartinti ekonomikos augimą ir pasaulinio masto socialines problemas spręsti koordinuotos politikos priemonėmis, kuriomis būtų skatinamos investicijos į skaitmenines technologijas ir žiniomis grindžiamą kapitalą“. Inspekcija prisidėjo prie šios nuostatos įgyvendinimo vykdydama savo programos priemones 01-01-02 „Dalyvauti formuojant politiką“ ir 01-01-05 „Vykdyti tarptautinius įsipareigojimus“.

197.1. „Sukursime šiuolaikišką ir vientisą informacinės visuomenės plėtros politiką, apimančią informacinės visuomenės plėtrą, valstybės informacinius išteklius, duomenų saugą ir kibernetinį saugumą. Tobulinsime valstybės informacinių išteklių valdymo ir vadovavimo procesus valstybės lygmeniu ir institucinę sandarą“. Inspekcija prisidėjo prie šios nuostatos įgyvendinimo vykdydama savo programos priemones 01-01-01 „Vykdyti prevencinę duomenų valdytojų priežiūrą“ ir 01-01-02 „Dalyvauti formuojant politiką“.

197.3. „Gerinsime tarpinstitucinį bendradarbiavimą kibernetinio saugumo srityje, užtikrindami kritinės informacinių ir ryšių technologijų infrastruktūros bei elektroninės informacijos saugumą ir visuomenės supratimą apie saugaus naudojimosi elektronine erdve svarbą“. Inspekcija prisidėjo prie šios nuostatos įgyvendinimo vykdydama savo programos priemonę 01-01-03 „Teikti konsultacijas ir informuoti visuomenę“.

221. „Lietuvių tauta, sutvirtinusi demokratinės valstybės pagrindą, Konstitucijoje įsipareigojo gyventi pagal teisės viršenybės principą – ta pačia teise vienodai saistyti tiek piliečius, tiek ir valstybės institucijas, pareigūnus. Teisės viršenybės principas, kurio esmė – teisės viešpatavimas, įpareigoja visus valstybėje priimamus sprendimus grįsti skirtingų socialinių grupių interesų derinimu, draudžia privilegijas, remiasi pagarba žmogaus teisėms ir atsakomybe už savo veiksmus. Teisės viršenybė reiškia ypatingą teisės ir politikos santykį. Teisė kartais vis dar yra pasyvus įrankis bet kokio turinio galiai legalizuoti ir įgyvendinti, kaip yra autoritarinėse valstybėse. Turime ginti, puoselėti ir stiprinti demokratiją Lietuvoje. Laisvosios rinkos pagrindinio principo (pranc. *laissez faire* – leiskite veikti) ir liberaliosios doktrinos sureikšminimas ir interpretacija pavertė valstybę didelių įtakos grupių įkaite, o teisę – tų grupių aptarnavimo įrankiu. Politika teisinėje valstybėje yra skirtingų vertybinių srovių ir interesų derinimo bei žmogaus teisių apsaugos būdas. Daugumos valdžia visada turi garantuoti pagrindines silpnesnės mažumos teises“. Inspekcija prisidėjo prie šios nuostatos įgyvendinimo vykdydama savo programos priemonę 01-01-04 „Nagrinėti asmenų skundus“.

V. PLANUOJAMI ARTIMIAUSIO LAIKOTARPIO VEIKLOS PRIORITETAI

Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija (toliau – Inspekcija) 2018 m. numato įgyvendinti du prioritetus.

I. Pirmasis Inspekcijos veiklos prioritetas – Veiksmingos duomenų apsaugos priežiūros sistemos pagal Reglamentą (ES) 2016/679 sukūrimas.

Europos Parlamentas priėmė 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (toliau – Reglamentas (ES) 2016/679) ir 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2016/680 dėl fizinių asmenų apsaugos kompetentingoms institucijoms tvarkant asmens duomenis nusikalstamų veikų prevencijos, tyrimo, atskleidimo ar baudžiamojo persekiojimo už jas arba bausmių vykdymo tikslais ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, ir kuriuo panaikinamas Tarybos pamatinis sprendimas 2008/977/TVR (toliau – Direktyva (ES) 2016/680). Reglamentas (ES) 2016/679 bus pradėtas taikyti, o Direktyva (ES) 2016/680 turės būti įgyvendinta 2018 m. gegužės mėnesį. Reglamentas (ES) 2016/679 iš esmės pakeičia duomenų apsaugos sistemą – keičiamos Inspekcijos vykdomos funkcijos, plečiamas Europos Sąjungos valstybių narių duomenų apsaugos priežiūros institucijų bendradarbiavimas, įtvirtinamos naujos pareigos duomenų valdytojams ir naujos teisės duomenų subjektams duomenų apsaugos srityje. Atsižvelgiant į tai, šiai asmens duomenų apsaugos reformai Lietuvoje turi pasirengti ir ją įgyvendinti ne tik Inspekcija, bet ir duomenų valdytojai bei duomenų tvarkytojai.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos įgyvendinimo plane, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. kovo 13 d. nutarimu Nr. 167 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos įgyvendinimo plano patvirtinimo“ (toliau – Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos įgyvendinimo planas), numatytas 5.3.4 darbas „Žmogaus teisių apsaugos ir pasitikėjimo teisingumo sistema stiprinimas“, kurio 4 veiksmas „ES duomenų apsaugos reformos įgyvendinimas, užtikrinant gyventojų ir ūkio/viešojo administravimo subjektų interesų pusiausvyrą“. Vienas iš Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018–2020 metų prioritetinių darbų yra viešųjų ir administracinių paslaugų modernizavimas, įdiegiant efektyvumo vertinimus, supaprastinant ir trumpinant procesus, parenkant tinkamiausią paslaugų teikimo būdą.

Inspekcija, įgyvendindama duomenų apsaugos reformą bei sudarydama sąlygas duomenų valdytojams ir duomenų tvarkytojams pasirengti naujam asmens duomenų tvarkymo reglamentavimui bei prisidėdama tiek prie minėto Lietuvos Respublikos Vyriausybės prioriteto, tiek prie nurodytos

Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos įgyvendinimo priemonės, kaip savo veiklos prioritetą mato veiksmingos duomenų apsaugos priežiūros sistemos pagal Reglamentą (ES) 2016/679 sukūrimą.

1. Vienas iš pagrindinių veiksnių, lemiančių, kad duomenų apsaugos priežiūros sistema būtų veiksminga ir teikianti didelę naudą tiek prižiūrimiesiems subjektams, tiek duomenų subjektams yra Reglamente (ES) 2016/679 įtvirtintų naujų asmens duomenų tvarkymo taisyklių supratimas ir aiškus žinojimas, kaip jas įgyvendinti. Inspekcija numato skirti didelį dėmesį visuomenės informavimui, metodinės pagalbos bei konsultacijų teikimui duomenų valdytojams ir duomenų tvarkytojams, teisės aktų projektų rengimui ir derinimui. Šiam tikslui įgyvendinti, Inspekcija numato vykdyti šiuos darbus:

1.1. Iki 2018 m. gegužės 24 d. parengti ir patvirtinti Lietuvos narystės ES informacinėje sistemoje (LINESIS) numatytus Inspekcijos direktoriaus įsakymų projektus, dėl kurių nereikia Europos duomenų apsaugos valdybos (toliau – Duomenų apsaugos valdyba) nuomonės pagal Reglamento (ES) 2016/679 64 straipsnį, kiti Inspekcijos direktoriaus įsakymai bus patvirtinti gavus valdybos nuomonę.

1.2. Pažymėtina, kad atsižvelgiant į Reglamento (ES) 2016/679 reikalavimus, keliamus teisėkūros priemonėms, viešasis sektorius pagal kompetenciją turės peržiūrėti savo srityje galiojančius teisės aktus (įstatymus, Vyriausybės nutarimus, įsakymus) dėl jų atitikimo Reglamentui (ES) 2016/679. Šių teisės aktų pakeitimo projektai turės būti pateikti Inspekcijai derinti. Atsižvelgiant į tai, šioje srityje Inspekcijai numatomas ypač didelis krūvis. Planuojama per 2018 m. pateikti pastabas ar pasiūlymus dėl 430 teisės aktų projektų.

1.3. Siekiant padėti duomenų valdytojams ir duomenų tvarkytojams įgyvendinti naujas asmens duomenų tvarkymo taisykles, Inspekcija numato atnaujinti metodinę informaciją, atsižvelgiant į naujo asmens duomenų teisinio reguliavimo nuostatas. Planuojama pagal galimybes atnaujinti turimą visą Inspekcijos interneto svetainėje paskelbtą neatnaujintą metodinę informaciją iki 2018 m. pabaigos.

1.4. Numatoma organizuoti seminarus viešojo ir privačiojo sektoriaus duomenų apsaugos pareigūnams dėl naujų reikalavimų, keliamų asmens duomenų tvarkymui. Iki 2018 m. pabaigos planuojama suteikti mokymus ne mažiau kaip 75 duomenų apsaugos pareigūnams.

1.5. numatoma tęsti Inspekcijos švietėjišką veiklą informuotumui asmens duomenų apsaugos reformos klausimais didinti rengiant susitikimus su įvairiose duomenų valdytojų veiklos srityse veikiančiomis asociacijomis ir (ar) kitomis nevyriausybinėmis organizacijomis. Iki 2018 m. pabaigos planuojama surengti ne mažiau kaip 5 tokius susitikimus.

1.6. Visuomenės informuotumui asmens duomenų apsaugos reformos klausimais didinti Inspekcija prisidės organizuojant renginius duomenų apsaugos reformos ir jos įgyvendinimo klausimais ir skaitys pranešimus kitų asmenų organizuojamuose renginiuose. Planuojama 2018 m. prisidėti organizuojant du renginius ir ne mažiau kaip 10 kartų skaityti pranešimus kitų asmenų organizuojamuose renginiuose.

1.7. Inspekcija 2018 metais numato vykdyti intensyvų duomenų valdytojų, duomenų tvarkytojų ir duomenų subjektų konsultavimą asmens duomenų apsaugos reformos klausimais. 2018 metais numatoma suteikti iki 6 000 tokių konsultacijų.

2. Kaip vieną iš duomenų apsaugos priežiūros sistemos dalių Inspekcija matytų ir efektyvią duomenų valdytojų veiklos priežiūrą. Įgyvendindama Reglamentą (ES) 2016/679 ir teikdama savitarpio pagalbą, Inspekcija turės vykdyti asmens duomenų tvarkymo teisėtumo patikrinimus ir kitų ES valstybių narių priežiūros institucijų prašymu. Be to, Inspekcija, atsižvelgdama į didelio visuomenės dėmesio sulaukusį incidentą dėl ypatingų asmens duomenų apie sveikatą vagystės iš grožio chirurgijos paslaugas teikiančios įmonės ir jų paviėšinimo, numato sustiprinti prevencinę asmens duomenų tvarkymo kontrolę tų duomenų valdytojų, kurie tvarko ypatingus asmens duomenis. Tokie patikrinimai leis duomenų valdytojams išspręsti esančias duomenų tvarkymo problemas bei išvengti Reglamente (ES) 2016/679 numatytų gana didelių sankcijų. Numatoma vykdyti asmens duomenų tvarkymo teisėtumo patikrinimus sveikatos priežiūros įstaigose ir 2018 m. patikrinti įgyvendinamų asmens duomenų saugumo priemonių tinkamumą 20 tokių duomenų valdytojų.

3. Kita veiksminga duomenų apsaugos priežiūros sistemos stiprinimo priemonė būtų efektyvus bendradarbiavimas su kitų Europos Sąjungos valstybių narių duomenų apsaugos priežiūros institucijomis. Įgyvendinant Reglamentą (ES) 2016/679 ir formuojant jo taikymo praktiką ypač svarbus Reglamente (ES) 2016/679 įtvirtintos Duomenų apsaugos valdybos, sudarytos iš visų Europos Sąjungos

valstybių narių duomenų apsaugos priežiūros institucijų atstovų, vaidmuo. Inspekcijos atstovų aktyvus dalyvavimas minėtos valdybos veikloje, jos sudarytose darbo grupėse prisidėtų prie vienodos šio reglamento taikymo praktikos formavimo. Numatoma, kad 2018 m. Inspekcija ne mažiau kaip 10 kartų teiks Duomenų apsaugos valdybai ir jos sudarytoms darbo grupėms nuomones, pastabas, pasiūlymus ar išvadas.

4. Įgyvendinant Reglamentą (ES) 2016/679, Inspekcija turi pertvarkyti savo informacines sistemas taip, kad jų funkcionalumas suteiktų galimybę duomenų valdytojams ir Inspekcijos darbuotojams atlikti Reglamente (ES) 2016/679 numatytas funkcijas, vadovaujantis jame numatytais reikalavimais. Šiuo tikslu 2018 m. numatomi tokie darbai:

4.1. Šiuo metu veikiančioje informacinėje sistemoje „Pagalba“ sukurti galimybę duomenų valdytojams per elektroninių paslaugų portalą paprastai, patogiai, nepatiriant nepagrįstos administracinės naštos, atlikti pareigas, įtvirtintas Reglamente (ES) 2016/679, dėl informacijos Inspekcijai pateikimo apie duomenų saugumo pažeidimus ir apie priemones, kurių buvo imtasi pažeidimams pašalinti, bei informaciją apie duomenų valdytojų paskirtus duomenų apsaugos priežiūros pareigūnus.

4.2. Atsižvelgiant į tai, kad įsigaliojus Reglamentui (ES) 2016/679 bus likviduotas Asmens duomenų valdytojų valstybės registras ir atsiranda arba keičiasi funkcijos informacinėje sistemoje „Pagalba“, atlikti esamos informacinės sistemos bei minėtame registre sukauptos informacijos analizę ir parengti reikalavimus Inspekcijos informacinių sistemų pertvarkai.

II. Antras Inspekcijos veiklos prioritetasis – Dalyvavimas 2018 metų Šengeno vertinime.

2018 m. II pusmetį planuojamas Šengeno vertinimas dėl Lietuvos duomenų apsaugos. Atliekant šį vertinimą Šengeno įvertinimo ekspertai, susitikdami su duomenų apsaugos priežiūros institucijos atstovais, vertins Inspekcijos, kaip duomenų apsaugos priežiūros institucijos nepriklausomumą, struktūrą, funkcijas, finansus, vykdomą priežiūrą dėl nacionalinės antrosios kartos Šengeno informacinės sistemos ir Vizų informacinės sistemos. Numatomi darbai:

1. Asmens duomenų tvarkymo teisėtumo patikrinimo atlikimas viename iš su Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija suderintų Lietuvos Respublikos konsulatų.
2. Susitikimo su Šengeno įvertinimo ekspertais organizavimas.
3. Metodinės medžiagos parengimas ir išplatrinimas kompetentingoms institucijoms.
4. Medžiagos parengimas Šengeno įvertinimo ekspertams ir būtinos informacijos vertimas.

Direktorius

Raimondas Andrijauskas